

AMATA. AMATAS IEŽI UN KRAUJAS

Amata

Zvārtes iezis

Skats no Ainavu kraujas

Vasarā var iet pa upi

Foto: Baltic Pictures

Maršruts

Ceļotājiem, kurus nebaida liela un bieža reljefa starpība, kā arī tiem, kas alkst redzēt un uz savas ādas izbaudīt iespaidīgus dziļās Amatas senlejas krastus, ejot pa mazskartām meža takām. Taka, kas iet pa upes labo krastu, līkumo pa tās ielejas apakšējo un augšējo daļu, tādēļ dažviet ir jāpārvar vairāk nekā 40 m augstuma starpība. Šo var uzskatīt par sava veida ģeotūrisma maršrutu, jo tas iepazīstina ar devona perioda dolomīta un smilšakmens atsegumiem, kas atrodas ledāja veidotajā Amatas senlejā.

Ieteicamais laiks

Aprīlis – oktobris.

Maršruta gaita

Amatciems – Melturi – Kārļamuiža – Kārļi – Zvārtes iezis – Veclauču tilts.

Grūtības pakāpe

Grūts stāvo un augsto krastu un dziļo sānu gravu dēļ.

Garums

~ 21,5 km. Maršrutu var veikt pa posmiem, tos savstarpēji kombinējot, kur:
1) Amatciems – Melturi 5 km,
2) Melturi – Kārļi 3,5 km,
3) Kārļi – Zvārtes iezis 9,5 km,
4) Zvārtes iezis – Veclauču tilts 3,5 km.

Ilgums 8–11 h, kur:

- 1) Amatciems – Melturi 2 h;
- 2) Melturi – Kārļi 3 h;
- 3) Kārļi – Zvārtes iezis 4 h;
- 4) Zvārtes iezis – Veclauču tilts 1–2 h.

Ceļa segums

Pārsvārā meža takas, Amatciema – Melturu posmā grantēts ceļš.

Sākuma punkts

Amatciemā 25.30342, 57.22543 vai pie Rīgas–Veclaicenes autoceļa (A2) 25.23270, 57.21990, Amatas labajā krastā pie tilta, bet to var sākt jebkurā citā takas posmā.

Beigu punkts 25.13721, 57.26149

Veclauču tilts, ūdenstūristu apmetne "Amata" vai arī cita vieta.

Attālums no Rīgas

Sākumpunkts 75 km, beigu punkts 85 km.

Marķējums

Oranžas vai spilgti sarkanas krāsas zīmes – rombi uz koku stumbriem (no Melturiem līdz Veclauču tiltam).

Der zināt!

Maršruta veikšanai nepieciešami pārģājienam piemēroti apavi. Mitrā laikā maršruta veikšana var būt nedroša stāvo nogāžu dēļ. Pavasaros, rudenos u.c.

laikā iespējami dolomīta atsegumu nogrūvumi un noslīdeņi – esiet uzmanīgi! Nekāpiet pa atsegumiem un nebojājiet tos. Mazūdens periodā Amata ir sekla un daudzviet pārbrienama. Amatas kreisais krasts no Zvārtes ieža pļaviņas līdz Veclauču tiltam ietilpst Roču meža rezervātā, ko ir aizliegts apmeklēt! Katrs pats ir atbildīgs par drošību maršruta veikšanas laikā. Glābšanas dienesti: 112.

Iesakām!

Maršrutu var kombinēt un veikt apļveida maršrutus naktsmītņu "Karlmuiza Country Hotel", "Melturi" un "Jonathan SPA Estate" apkārtnē:

- 1) ainavu takas viesnīcas "Karlmuiza Country Hotel" apkārtnē, ietverot Kārļu zivjaudzētavas un Ainavu kraujas apmeklējumu – 5,5 km;
- 2) viesnīca "Karlmuiza Country Hotel" – Ainavu krauja – Stūķu iezis – Dzīlnas iezis – Zvārtes iezis – viesnīca "Karlmuiza Country Hotel" ~ 15 km, kur vienu maršruta daļu veic gar Amatu, otru pa – meža takām.
- 3) kūrortviesnīca "Jonathan SPA Estate" – māja "Biržakas" – viesu māja "Melturi" – dz.st. "Melturi" – kūrortviesnīca "Jonathan SPA Estate" ~ 15 km, viena daļa pa ceļiem Amatas labajā krastā un pa bij. dzelzceļa trasi kreisajā krastā.

SERVISS

Amatas novada Tūrisma informācijas centrs

Amatas nov., Ieriķi, Kumadas iela 2, 64119024, 28681083, turisms@and.lv, www.amata.lv

Zvārtes ieža apmeklētāju centrs

Amatas nov., Drabešu pag., 2933544, ac@gnp.lv, www.gnp.lv

Viesnīca "Karlmuiza Country Hotel"

Amatas nov., Drabešu pag., Kārļi, 26165298, info@karlmuiza.lv, www.karlmuiza.lv (Ēdināšana iepriekš piesakoties)

 Viesu māja "Melturi", Amatas nov., Drabešu pag., Melturi, 64129467, 29267224, melturihotel@gmail.com

Kūrortviesnīca "Jonathan SPA Estate"

Amatas nov., Amatciems, 25606066, reception@jonathanhotel.com, www.jonathanspahotel.com

Baltic Wildlife

28808440, laura@balticwildlife.eu, www.balticwildlife.eu

APSKATES OBJEKTI

1 | Amatas senleja

Viena no Latvijas dziļākajām upju ielejām – dziļākajā vietā senleja sasniedz ~ 50 m, bet tās platums ir 1–1,5 km.

2 | Kūrortviesnīca "Jonathan SPA Estate"

Viesnīca Amatiemā – labiekārtotā, ainaviskā, meža ieskaudā ciematā ar maksājamām iespējām. Vasaras vakaros iespējams klausīties zaļo varžu dziedāšanu.

3 | Viesu māja "Melturi"

Atrodas mežu ielokā, Amatas krastā. Upes tuvumā var vērot ziemzaļo kosu audzes, bebru darbus, korallenne un čagu.

4 | Īļaku iezis

Ap 100 m gara un līdz 25 m augsta Amatas labā krasta krauja ar devona perioda dolomītu atsegumiem.

5 | Vizulu iezis

Ap 150 m gara un līdz 30 m augsta krauja upes kreisajā krastā ar gaišiem smilšakmens un dolomīta atsegumiem, no kuru slāņiem izplūst avoti, kas ilgstošā salā pārvēršas par skaistiem leduskritumiem. **Pievērs uzmanību!** Lodīšu smilšakmeņi Amatas gultnē, krāčaini upes posmi, kas arī ir savdabīgi upju biotopi.

6 | Dolomītu krauja

Ap 150 m gara un līdz 25 m augsta krauja, kuras augšdaļā ir 5–6 m augsti dolomītu un dolomītmergļu atsegumi. **Pievērs uzmanību!** Dzilnu un trīspirkstu dzeņa kalumi uz kokiem. Amatas vecupe un bebru darbi.

7 | Dambja iezis

Līdz 30 m augsta Amatas labā krasta krauja ar dolomīta un smilšakmens atsegumiem tās augšdaļā.

8 | Kārļu zivjraudzētava

Viena no vecākajām Latvijas zivjaudzētavām, kurai ir liela loma Latvijas lašveidīgo zivju – lašu, foreļu un taimiņu sawaļas populācijas saglabāšanā. Iepriekš piesakoties piedāvā ekskursijas (29299548).

Pievērs uzmanību! Amatas upes krasti, tajos esošās nelielās pļaviņas, Kārļu dzirnavu diķis, apkaimes meži u.c. biotopi nodrošina izcilu tauriņu un spāru daudzveidību nelielā teritorijā. Īpaši interesants ir Melturu–Kārļu posms maijā, bet var apmeklēt arī vēlāk. Te var sastapt cīruļiņu dižtauriņu un gandraņu koksngrauzi.

9 | Viesnīca "Karlmuiza Country Hotel"

Apkārtne izveidotas pastaigu takas, piedāvājot apskatīt ainavu parku un skaistos Amatas krastus.

10 | Ainavu krauja

Ap 0,5 km garajā un līdz 46 m augstajā kraujā slejas divi iespaidīgi smilšakmens un dolomīta atsegumi – t.s. **Bizenas iezis** un **Ainavu iezis** ar skaistiem skatiem no kraujas augšdaļas uz Amatas ieleju. **Pievērs uzmanību!** Apkaimē – gravu un nogāžu meži, kas ir aizsargājami biotopi.

11 | Ķaubju iezis

Ap 50 m gara un līdz 45 m augsta krauja (viena no augstākajām Latvijā) Amatas kreisajā krastā.

12 | Stūķu iezis

Ap 100 m gara un līdz 40 m augsta krauja ar 15 m augstu smilšakmens atsegumu Amatas labajā krastā. **Pievērs uzmanību!** Rudeņos liela sēpu, t.s.k. pieļu daudzveidība, mežacūku rakumi, staipekņi. Upes gultnē uz zemūdens akmeņiem – hildebrandija (sārtaļģe).

13 | Dzilnas iezis

Ap 300 m gara un līdz 40 m augsta pakaveida krauja Amatas kreisajā krastā. **Pievērs uzmanību!** Aktīvajiem erozijas procesiem un avotu darbībai Dzilnas iezī.

14 | Incēnu iezis

Ap 500 m gara un līdz 40 m augsta krauja ar Gaujas svītas smilšakmens atsegumiem Amatas kreisajā krastā. **Pievērs uzmanību!** Bebru darbi un skaistas peltģeras uz zemsedzes vai apsūnojušiem kokiem (ķērpji).

15 | Zvārtes ieža apmeklētāju centrs

25.14617, 57.24622

16 | Zvārtes iezis

Zvārtes ieža ap 200 m garās un līdz 44 m augstās kraujas priekšgalā paceļas līdz 25 m augsts izcilnis. Kraujas saglabāšanas nolūkā Amatas gultni iztaisnoja.

17 | Miglas iezis

25.14575, 57.24672
Ieža augstums ir 8–12 m. Vasarās skatu uz to aizsedz biežais augājs.

18 | Čūsku iezis

25.14515, 57.24787
Neliels atsegums Amatas labajā krastā aiz trošu tilta.

19 | Zemais iezis

25.13661, 57.25520
Atsegums Amatas kreisajā krastā ar vairākām nišām – alām pirms Lustūža atsegumu virknes.

20 | Lustūzis

25.13916, 57.25648
Dažus metrus augsts un ļoti ainavisks smilšakmens atsegums. Pazīstams kā bīstama vieta laivotājiem palu laikā.

21 | Vanagu iezis (Roču iezis, Egļu krauja)

25.13662, 57.25692
Līdz 300 m gara un 36 m augsta ar kokiem noaugusi krauja ar 1–15 m augstiem Amatas un Gaujas svītas smilšakmens atsegumiem tās piekāvē upes kreisajā krastā. No kraujas piekāves izplūst avoti, redzams upes straumes darbības rezultāts – alveidīgas nišas.

Pievērs uzmanību! Aktīvi erozijas procesi Vanagu iezī.

22 | Vizbulišu klintis

25.14085, 57.25794
Ap 4 m augsts smilšakmens atsegums Amatas labajā krastā ar straumes izskalotu lielu nišu.

23 | Palu iezis

25.14179, 57.25885
Neliels smilšakmens atsegums Amatas labajā krastā. **Pievērs uzmanību!** Laukakmeņu krāvumi Amatas gultnē.

24 | Zaļais iezis

25.13735, 57.26152
Zems, bet garš atsegums pirms Veclauču tilta Amatas labajā krastā. Amata šeit vietām plūst pa smilšakmens gultni.

25 | Veclauču tilts

26 | Veclauču iezis

25.13698, 57.26131
Neliels smilšakmens atsegums ar alveidīgu nišu Amatas kreisajā krastā pie Veclauču tilta.